

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології на тему:
ЕПІТЕТИ В КИТАЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЧАСІВ ДИНАСТІЇ ЦІН

Студентки групи Кит 05-22

факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Китайська мова література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та літератури
(переклад включно),

перша – китайська

Андрієнко Олександр Артемівни

Науковий керівник: доц. Костанда Ірина

Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТ _____

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ПРИРОДА ЕПІТЕТНОЇ КОНСТРУКЦІЇ	3
1.1. Епітет як словесний образ та засіб створення кольорової палітри у художній літературі	3
1.2. Принципи класифікації епітетів	7
1.2.1. Семантичний принцип класифікації епітетів	7
1.2.2. Структурні типи епітетів	8
1.3. Особливості перекладу епітетних конструкцій у художній літературі	10
Висновки до Розділу 1	15
РОЗДІЛ 2. ФОРМАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІТЕТІВ У ТВОРЧОСТІ КИТАЙСЬКИХ ПОЕТІВ	16
2.1. Аналіз епітетів у поезії Лі Бо	16
2.2. Аналіз епітетів у поезії Бо Цзюй-і	22
Висновки до Розділу 2	28
ВИСНОВКИ	30
论文摘要	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Епітети, невід'ємна складова поетичної та прозової майстерності, відіграють ключову роль у формуванні образів та вираженні емоцій в літературі. Однак варто звернутися до далекого минулого, конкретно до часів династії Цін у китайській літературі, для ретельного вивчення епітетів у контексті культурних та історичних особливостей китайської літератури. Ця тема має особливе значення, тому що це спроба проникнути в тонкощі та складності літературного мистецтва в той час, коли китайська культура переживає щось на зразок Відродження.

Актуальність даного дослідження полягає не лише в інтересі до літературних традицій, а й у прагненні розглянути вплив історичних подій та соціокультурних чинників на формування епітетів. Династія Цін (1368-1644) відзначалася великими змінами в політичному, соціальному та культурному аспектах, що може значно відобразитися в літературних творах того часу.

Сутність проблеми полягає в розкритті ролі епітетів у творчості китайських письменників династії Цін, а також в їхньому впливі на сприйняття та розуміння тексту. Ретельний аналіз епітетів дозволить виявити тенденції та особливості літературного стилю цього періоду, а також розкрити внутрішній світ авторів через вибір конкретних словесних образів.

Щоб належно розглянути тему, слід прослідкувати історичний нарис династії Цін, визначити ключові соціокультурні аспекти того періоду, які вплинули на характер літературного творення. Це дозволить поглибити розуміння контексту, в якому формувалися епітети, і розкрити їхню внутрішню сутність.

Мета даного дослідження полягає в систематизації та аналізі епітетів у творах китайських письменників династії Цін, виокремленні основних тематичних та стилістичних рис, а також встановленні зв'язку між епітетами та історичним контекстом. Результати дослідження покличуть нові погляди на роль епітетів у китайській літературі того часу та розширять загальне розуміння літературної спадщини династії Цін.

Завдання роботи – це розгляд епітетів у творчості китайських письменників династії Цін для розкриття їхньої ролі у формуванні літературних образів та вираженні емоцій.

Новизна роботи полягає у поглибленому дослідженні впливу історичних подій та соціокультурних чинників на створення епітетів у китайській літературі епохи династії Цін.

Практичне значення роботи – результати дослідження сприятимуть кращому розумінню ролі епітетів у творчому процесі письменників та розширять знання про літературну спадщину династії Цін. Також, вони можуть бути корисними для подальших досліджень у галузі китайської літератури та культури загалом.

Таким чином, курсова робота спрямована на глибоке вивчення та розкриття епітетів у китайській літературі епохи династії Цін, розширюючи наше уявлення про вплив історичних, соціокультурних та індивідуальних чинників на творчий процес письменників того часу.

РОЗДІЛ 1. ПРИРОДА ЕПІТЕТНОЇ КОНСТРУКЦІЇ

1.1. Епітет як словесний образ та засіб створення кольорової палітри у художній літературі

Майже всі літературні тексти, а також більшість журналістських текстів і навіть людська розмовна мова містять такі засоби вираження, як метафори, ідіоми тощо. Основна функція цих мовних засобів – стилістична, але вони також призначені для передачі інформації та емоцій, експресивно-емоційного впливу на адресата тексту тощо.

Одним із найбільш поширених та популярних виразних засобів художнього стилю мовлення є епітети. Епітет є одним із важливих літературних засобів, які використовуються для того, щоб збагатити мову та зробити текст більш виразним і образним. Вони додають кольору та емоційного забарвлення до мовлення, надаючи словам додаткові відтінки значень. Основні цілі та функції використання епітетів включають:

1. Образність і конкретність: Епітети допомагають утворювати живі та образні відомості в уяві читача чи слухача, роблячи мовлення конкретнішим і барвистішим.

2. Емоційна виразність: Використання епітетів дозволяє авторам виражати свої почуття, надаючи тексту емоційне забарвлення. Епітети можуть передавати настрій, ставлення, тон та інші емоційні аспекти.

3. Підсилення враження: Епітети допомагають зробити враження від тексту більш виразним і запам'ятовуваним. Вони створюють яскраві асоціації та підсилюють важливі моменти в тексті.

4. Створення атмосфери та настрою: Епітети допомагають встановлювати атмосферу в тексті, передаючи особливості середовища, часу та подій. Вони сприяють формуванню конкретного настрою чи відчуття.

5. Поетичність та художність: У поезії та художніх текстах епітети забезпечують поетичність мовлення, додаючи йому ліричність та естетичний вигляд.

Епітети можуть бути різноманітними за своєю природою та функцією. До деяких основних видів епітетів належать:

1. Основний епітет: Це епітет, який нерозривно пов'язаний з сутністю іменника і не може бути вилучений без порушення основного значення слова. Наприклад, "зоряне небо" або "зелений ліс".

2. Описовий епітет: Використовується для того, щоб надати додаткові характеристики предмету чи явища. Наприклад, "прекрасний сон", де "прекрасний" є розкривальним (описовим) епітетом.

3. Прикметниковий епітет: Епітет, який використовує прикметник для надання характеристики іменнику. Наприклад, "швидка машина" - "швидка" є прикметниковим епітетом.

4. Конкретний (індивідуальний) епітет: Вказує на конкретну рису чи якість предмета. Наприклад, "сонячний день" - "сонячний" є конкретним епітетом.

5. Атрибутивний епітет: Надає додаткову характеристику, вказуючи на приналежність чи атрибути. Наприклад, "паризький музей" - "паризький" є атрибутивним епітетом.

6. Етнічний епітет: Пов'язаний з національністю чи етнічною належністю. Наприклад, "китайський чай" - "китайський" є етнічним епітетом.

7. Генеральний (загальний) епітет: Вказує на загальну характеристику групи предметів. Наприклад, "гірський хребет" – "гірський" є генеральним епітетом.

Всі ці типи епітетів можуть використовуватися окремо чи комбінуватися для створення багатогранних образів та барвистого мовлення в літературних творах.

В художньому мовленні створення епітетів та інших тропів базується на тісній взаємодії між логічним та семантичним складниками мовних конструкцій. Руйнування традиційних норм утворює ефект несподіванки, який є основою будь-якого тропу, забезпечуючи образність та експресивність виразу. Застосування епітетів розширює семантичне поле означення, що, в свою чергу, викликає розкриття нових, іноді неочікуваних, семантичних аспектів описуваного слова.

Образність у мовленні формується завдяки взаємодії двох видів значень слова: предметно-логічного та контекстуального. Предметно-логічне значення є об'єктивним, в той час як епітети завжди носять суб'єктивно-оцінний характер. Наприклад, в

словосполученнях "紅血" hóngxiě ("червона кров"), "木桌子" mùzhuōzi ("дерев'яний стіл"), "白雪" báixuě ("білий сніг") використані логічні означення, які вказують на загальноновизнані якості предмета. У свою чергу, у виразах "精彩的天" jīngcǎidetiān ("чудовий день"), "漂亮的太太" piàoliangdetàitai ("прекрасна леді"), "英俊的男人" yīngjùndenánrén ("красивий чоловік") використані епітети, які мають суб'єктивно-оціночний характер. Ця взаємодія різних типів значень допомагає створювати багатогранні та емоційно насичені образи у мовленні.

Поза звичайним логічним означенням, що робить предмет видільним серед інших, епітет, будучи метафоричним, або виділяє одну з характеристик предмета, або переносить на нього якість іншого предмета. Такий підхід дозволяє не лише точніше передавати зміст, але й надає тексту глибину і виразність, розширюючи можливості вираження авторської інтерпретації та сприяючи розвитку образного мислення читача.

Серед найбільш поширених і відомих визначень епітету є те, що він є художнім прийомом, що розкриває характерні риси або особливості зображуваного явища або предмета, спонукаючи читача реагувати на них певним чином. Зазвичай, епітети можуть бути виражені прикметниками (наприклад: квітчастий, ніжний), прислівниками (привітно, весело), дієприкметниками (знесилений, написаний), дієприслівниками (підскакуючи, витріщивши), або навіть іменниками. Тим часом як у китайській мові епітети можуть бути виражені за допомогою різних лінгвістичних засобів, включаючи прикметники, дієслова, іменники та інші більш складні конструкції, які можуть виступати окремим реченням. Цей багатогранний спектр можливостей дозволяє письменникам точніше та ефективніше передавати враження та емоції, а також спонукає читача до глибшого сприйняття тексту та його образів.

У літературному мистецтві епітети відіграють вирішальну роль і виконують низку значущих функцій, які відзначаються наступним чином:

1. Посилують виразність та образність мови твору, надаючи йому глибину та кольоровість.

2. Надають художньому тексту поетичного виблиску та яскравості, роблячи його більш привабливим та пристрасним.

3. Збагачують зміст висловлювання, розкриваючи його додаткові аспекти та шари значень.

4. Виділяють характерні риси чи якості предмета чи явища, підкреслюючи їх індивідуальні особливості та унікальність.

5. Сприяють створенню живого уявлення про предмет, дозволяючи читачеві уявити його яскраво та реалістично.

6. Виражають авторську оцінку предмета чи явища, відображаючи його у світлі, сприятливому або негативному.

7. Викликають певне емоційне ставлення до зображуваного, активізуючи почуття та реакцію читача.

8. Допомагають читачеві зрозуміти авторське ставлення до навколишнього світу, виражаючи його почуття, думки та сприйняття.

1.2. Принципи класифікації епітетів

1.2.1. Семантичний принцип класифікації епітетів

Семантична класифікація епітетів відіграє важливу роль у літературному аналізі, допомагаючи читачеві краще розуміти характеристику предметів, явищ та емоційний стан, який автор хоче передати. Епітети можна класифікувати за семантичними ознаками на кілька типів.

Перший тип епітетів — це оцінювальні епітети. Вони використовуються для передачі авторської оцінки або ставлення до предмета. Наприклад, слово "прекрасний" в описі краєвиду вказує на позитивне ставлення автора до нього. Інші приклади цього типу епітетів: "жахливий", "чудовий", "страшений" тощо.

Другий тип епітетів — це кольорові або зорові епітети. Вони надають об'єкту конкретний колір або візуальну яскравість. Наприклад, "блакитне море", "зелене поле", "білосніжний сніг". Ці епітети допомагають читачеві уявити об'єкт з більшою чіткістю.

Третій тип — це фізичні епітети, які описують зовнішність об'єкта або його структуру. Наприклад, "ковзане покривало", "гаряче сонце", "вологий асфальт". Ці епітети допомагають створити образ об'єкта в уяві читача.

Четвертий тип — це емоційні епітети, які передають емоційний стан, пов'язаний з об'єктом. Наприклад, "смутий погляд", "радісний сміх", "гнівне море". Ці епітети допомагають створити атмосферу та передати емоційний настрій твору.

П'ятий тип — це динамічні або кінетичні епітети, які описують рух або дію об'єкта. Наприклад, "шумне море", "гудучий вітер", "літаючі хмари". Ці епітети додають живості опису та роблять його більш виразним.

Шостий тип — це символічні епітети, які несуть в собі певне символічне значення або метафоричну інтерпретацію. Наприклад, "море спокою", "гнівне небо", "ласкаве сонце". Ці епітети розширюють смислове поле опису та дозволяють авторові виражати складні ідеї шляхом використання асоціацій та метафор.

Враховуючи ці типи, можна проводити аналіз текстів та розуміти, як автор використовує епітети для створення образів, передачі емоцій та створення атмосфери твору. Семантична класифікація епітетів допомагає розкрити багатогранність мови та виразності літературного тексту.

1.2.2. Структурні типи епітетів

Структурні типи епітетів включають різноманітні форми, що використовуються для збагачення тексту та підкреслення особливостей предметів або явищ.

1. У китайській літературі найбільш поширена модель, схожа на українську, де епітет виражений прикметником у препозиції, що використовується для надання об'єкту конкретної характеристики. Прикметник може бути простим або складним. Простий прикметник у якості епітета може вживатися у порівнянні ("清澈的溪水" qīngchèdexīshuǐ, "古老的寺廟" gǔlǎodesìmiào). Також у китайській літературі часто використовуються прикметники у «найвищому ступені» ("最美的風景" zuìměidefēngjǐng, "最愛的人" zuìàiderén). Щодо складних прикметників, то вони також зустрічаються у літературі Китаю ("深情的眼睛" zuìàiderén).

2. У китайській літературі також існують різноманітні структурні типи епітетів, серед яких одним з поширених є модель "Дієприкметник + Іменник". При цьому можливі такі варіанти:

2.1. Епітет, виражений дієприкметником теперішнього часу ("噼啪作响的火" pīpāzuòxiǎngdehuǒ, "沉睡的世界" chénshuìdeshìjiè).

2.2. Епітет, виражений дієприкметником минулого часу ("哽咽的声音" gěngyèdeshēngyīn, "扭曲的微笑" niǔqūdewēixiào).

3. Також використовуються різні структурні типи епітетів, що надають текстам багатозначність і виразність. Одним із таких типів є епітет, де іменник виступає у функції означення. Такий епітет має конструкцію "N + N" і може бути виражений у різних формах. Наприклад: золотистий дракон (金色龙 jīnsèlóng), де "золотистий" описує дракона; вишуканий лотос (高雅的莲花 gāoyǎdeliánhuā), де "вишуканий" характеризує лотос; старовинна вежа (古老的塔 gǔlǎodetǎ), де "старовинна" вказує на вік вежі. Також епітет може виражатися іменем у присвійному відмінку: посмішка Мона Лізи (蒙娜丽莎的微笑 méngnàlishādewēixiào), де "Мона Лізи" характеризує посмішку, голос Титана (泰坦的笑声 tàitàndexiàoshēng), де "Титан" вказує на могутність голосу.

Такі конструкції додають текстам глибину і виразність, розширюючи смислове поле творів та роблячи їх більш привабливими для читача.

Структурні типи епітетів відіграють значну роль у літературному аналізі, розширюючи можливості автора для передачі ідей, образів та емоцій. Епітети можна класифікувати за їхньою структурою на кілька типів, що відображають різноманітні способи використання мовних засобів для опису об'єктів.

Перший тип структурних епітетів – це прості епітети, які складаються з одного слова або фрази. Це найбільш поширений тип епітетів, який використовується для надання об'єкту конкретної характеристики. Наприклад, "蓝色的海" lánshèdehǎi (блакитне море), "烈日" lièrì (гаряче сонце), "绿水" lùshuǐ (прозора вода).

Другий тип – це складні або порівняльні епітети, які складаються зі сполучення двох або більше слів, які порівнюють об'єкт з іншими об'єктами або явищами. Наприклад, "白如雪" báirúxuě (білий як сніг), "疾如风" jírfēng (швидкий як вітер), "

公牛如强壮" gōngniúrúqiángzhuàng (сильний як бик). Ці епітети допомагають уявити об'єкт за допомогою аналогії з іншими об'єктами.

Третій тип – це образні або метафоричні епітети, які використовуються для передачі асоціацій або символіки через порівняння об'єкту з іншими предметами, явищами або ідеями. Наприклад, "寂静的海洋" jìjìng de hǎiyáng (океан тиші), "火热的天空" huǒrè de tiānkōng (вогненне небо). Ці епітети розширюють смислові можливості тексту та допомагають виразно передати авторські наміри.

Четвертий тип – це антитезні або протилежні епітети, які використовуються для створення контрасту між характеристиками об'єкту. Наприклад, "安静的风暴" (тихий шторм), "甜 苦" tiánkǔ (солодкий гіркий). Ці епітети допомагають підкреслити внутрішні протиріччя об'єкту та розкрити його багатогранність.

П'ятий тип – це акумулятивні або накопичені епітети, які використовуються для надання об'єкту кількох характеристик або властивостей. Наприклад, "绿色、清新、芬芳的田野" lǜsè, qīngxīn, fēnfāng de tiányě (зелене, свіже, пахуче поле), "巨大、强大、古老的城市" jùdà, qiángdà, gǔlǎo de chéngshì (величезне, могутнє, стародавнє місто). Ці епітети дозволяють більш детально описати об'єкт та створити більш повний образ.

Шостий тип – це риторичні або питальні епітети, які використовуються для створення ефекту питання або риторичного звернення до читача. Наприклад, "天空是什么颜色?" tiānkōng shì shénme yánsè (якого кольору небо?), "云是什么形状的?" yún shì shénme xíngzhuàng de (яка форма хмар?). Ці епітети створюють інтригу та спонукають читача до активної участі у сприйнятті тексту.

Ці варіанти епітетів розширюють творчі можливості письменника, сприяючи формуванню насичених образів і виразному вираженню почуттів у літературних творах. Вони збагачують зміст тексту, роблять його більш запам'ятовувальним і привабливим для аудиторії.

1.3. Особливості перекладу епітетних конструкцій у художній літературі

У своїй мовній практиці людина користується різноманітними видами текстів, серед яких особливо виділяється розподіл на художні та інформативні. Особливості

та специфіка перекладу тексту обумовлюються його комунікативним завданням, функціональним призначенням, змістом та структурними особливостями. Ці характеристики визначаються, у свою чергу, приналежністю тексту до конкретного жанру та стилю.

Твори художньої літератури відрізняються від інших творів через акцент на художньо-естетичну комунікативну функцію. Головною метою будь-якого літературного твору є створення художнього образу, що передбачає поглиблену естетичну інформацію та різноманітні способи її вираження.

У художніх текстах використовується різноманітна естетична інформація, яка не завжди є прямою або повністю достовірною. Автор використовує цю інформацію для досягнення художніх цілей, де вона підпорядковується естетичному змісту тексту. Крім того, важливе значення має емоційна інформація та її виразність, яка може виявлятися через вибір лексики та мовні засоби, що відображають емоційний стан персонажів або ситуацій у творі. Наприклад, автор може використовувати яскраву розмовно-просторічну лексику, яка допомагає передати емоційну насиченість та характер героїв.

У літературному стилі тропи допомагають уточнити та систематизувати інформацію, що дозволяє краще розуміти текст та підкреслює його організованість. Основна функція тропів у літературному мовленні полягає в творенні образів та створенні естетичної виразності. Стилiстичний аналіз художнього тексту перед його перекладом спрямований на дослідження взаємодії основного інформаційного змісту (денотативна інформація) з стилістично маркованою інформацією (конотативна інформація). Це дозволяє розкрити відношення мовця до предметів мовлення, його співрозмовника та контексту взагалі.

У художньому тексті конотативна інформація виконує різні функції, що впливають на сприйняття твору та спілкування з читачем. Серед них виділяють емоційну, волюнтативну, апелятивну, контактовстановлюючу та естетичну функції. Перш за все, конотативна інформація має емоційну функцію, передаючи почуття та емоції персонажів або самого автора, що додає глибини та емоційного нюансу тексту. Також вона може мати волюнтативну функцію, спонукаючи адресата до певної дії або

вираження волі. Апелятивна функція конотативної інформації полягає в залученні уваги читача та викликанні його реакції.

Крім того, конотативна інформація допомагає встановлювати контакт з читачем, підсвічуючи спільність досвіду чи почуттів. Її естетична функція виявляється у впливі на естетичне сприйняття адресата, створюючи особливу атмосферу та враження від читання твору.

Також важливою є фонові інформація, яка включає соціокультурні аспекти, історичні та етнографічні дані, що є характерними для певної нації або культури. Ці "реалії" розширюють контекст та розуміння тексту, допомагаючи читачеві краще зрозуміти особливості його культурного середовища та сприймати твір у більш широкому контексті.

Отже, розуміння та аналіз тексту як об'єкта перекладу вимагає уважного врахування його жанрових, стильових та естетичних особливостей, які визначають його призначення й впливають на спосіб сприйняття та інтерпретації.

Додатковим ключовим аспектом перекладу художнього тексту є ідея його відповідності або адекватності. Поняття адекватності у сучасній науці про переклад розглядається більш широко, ніж просто еквівалентність перекладу. У перекладі, адекватність означає не лише точність передачі слів, а й здатність відтворити стилістичні та емоційні аспекти оригіналу. Навіть якщо деякі слова чи фрази перекладаються не зовсім точно, переклад може бути все ще адекватним. Іноді саме невідповідність словесній точності допомагає передати тонкості мови і вираження, адже строге дотримання лексичної точності може спростити переклад і знизити його якість.

Переклад епітетів включає в себе використання різних перекладацьких прийомів, які допомагають досягти відповідності та адекватності у перекладі, незважаючи на різниці у мовних системах. Ці прийоми, відомі як перекладацькі трансформації, є численними та різноманітними і виконують формально-семантичні зміни в мовних одиницях, які мають як внутрішній, так і зовнішній аспекти змісту та вираження.

Для виявлення перекладних змін, які використовуються при перекладі китайською мовою художніх текстів для забезпечення його адекватності та еквівалентності, ми опираємося на сучасні дослідження та класифікації таких змін (Табл 1.1.):

Таблиця 1.1.

Класифікація перекладацьких трансформацій

Лексичні трансформації	Граматичні трансформації	Лексико-граматичні трансформації	Технічні прийоми
Транскрипція / транслітерація; калькування; генералізація; модуляція.	Синтаксичне уподібнення; членування; об'єднання; граматичні заміни (частин мови, членів речення та синтаксичні заміни в складних реченнях).	Антонімічний переклад; експлікація; компенсація.	Вилучення; додавання; переміщення лексичних одиниць.

Розглянемо різноманітні прийоми перекладу та перекладацькі трансформації, які можуть бути застосовані для перекладу епітетних конструкцій у літературних текстах.

1. Членування речення – це прийом, коли структура речення в оригіналі перетворюється на декілька предикативних структур у перекладі. Наприклад, замість одного складного речення у вихідному тексті можуть бути два або більше простих речення у перекладі, що дозволяє краще передати смислові нюанси.

2. Об'єднання речень – це метод, коли два або більше простих речення в оригіналі з'єднуються у складне речення у перекладі. Це може стати в пригоді, коли необхідно зберегти логічний зв'язок між ідеями.

3. Граматичні заміни – це заміна граматичних одиниць, таких як члени речення, частини мови, форми слова тощо, на відповідні граматичні одиниці у мові перекладу з іншими значеннями. Наприклад, зміна числа іменника чи форми дієслова може відтворити семантичні аспекти епітету у перекладі.

При роботі з лексичним складом мови, перекладач використовує різноманітні прийоми для ефективного перекладу.

1. Транскрибування – запис китайського слова українськими літерами для передачі його вимови.

2. Транслітерація – відтворення графічної форми лексичної одиниці оригіналу за допомогою літер мови перекладу.

3. Калькування – заміна складових частин лексичної одиниці оригіналу їхніми відповідниками в мові перекладу.

4. Додавання (розширення) – використання додаткових лексичних одиниць у перекладі для передачі неявних елементів змісту оригіналу.

5. Скорочення – відмова від надлишкових слів у перекладі, які несуть несуттєве значення або легко відновлюються в контексті.

6. Перестановка (переміщення) – зміна порядку слідування лексичних одиниць у перекладі в порівнянні з оригіналом для досягнення максимальної відповідності перекладній одиниці мови в тексті.

У процесі перекладу, крім інших прийомів, перекладач може використовувати такі лексико-семантичні заміни як генералізація, конкретизація, логічна синонімія та модуляція. Ці заміни полягають у перетворенні лексичних одиниць оригіналу таким чином, щоб вони краще відповідали контексту та сприйняттю аудиторії мови перекладу.

1. Генералізація – заміна вихідної лексичної одиниці, що має більш конкретне значення, на одиницю перекладу з більш загальним значенням. Цей прийом дозволяє зрозуміти ширший контекст ідеї або поняття, яке передається.

2. Конкретизація – заміна лексичної одиниці вихідної мови, що має загальне значення, на одиницю перекладу з більш конкретним значенням. Це допомагає уточнити або зробити більш чітким контекст або образ.

3. Логічна синонімія – заміна лексичної одиниці вихідної мови на синонім у мові перекладу, який відповідає тому ж контексту. Це дозволяє підтримувати логічну послідовність та зберігати сенс інформації.

4. Модуляція (смісловий розвиток) – заміна слова або виразу з вихідної мови на варіант у перекладі, який є логічним наслідком або розвитком значення вихідної одиниці. Це дозволяє передати не лише лексичне значення, але й смислові відтінки та аргументацію.

Потрібно також звернути увагу на лексико-граматичні прийоми, які використовує перекладач. Наприклад, антонімічний переклад полягає у заміні стверджувальної форми оригіналу на негативну форму в перекладі або навпаки, і це супроводжується заміною лексичної одиниці вихідної мови на одиницю мови перекладу з протилежним значенням.

Також варто згадати про такий прийом як експлікація, а тобто заміна лексичної одиниці вихідної мови словосполученням, яке розкриває її значення, надаючи більш детальне пояснення мовою перекладу.

Щодо компенсації, то це метод перекладу, при якому втрачені елементи сенсу оригіналу відтворюються у тексті перекладу іншим способом, не обов'язково на тому ж місці, що і в оригіналі.

Загалом, перекладач має в арсеналі різноманітні прийоми, які можна успішно застосовувати для перекладу епітетів у художніх текстах китайської літератури. Ці прийоми дозволяють забезпечити точний і виразний переклад, враховуючи нюанси мови та контексту оригіналу.

Висновки до розділу 1

Вивчення епітетів у мовознавстві надає нам глибоке розуміння їхньої ролі у створенні словесного образу та кольорової палітри у художній літературі. Епітети є не лише засобом збагачення мовного виразу, але й важливим елементом передачі емоцій, настрою та атмосфери твору. Вони є могутнім інструментом для виклику у читача конкретних уявлень та відчуттів, що робить текст живим та запам'ятовуваним.

Класифікація епітетів, зокрема за семантичним, структурним та функціональним підходами, дозволяє нам краще розібратися у їхній різноманітності та природі.

Розгляд семантичних відтінків допомагає з'ясувати, як вони впливають на смислове навантаження тексту та сприйняття читачем.

Важливим етапом є розуміння структурних типів епітетів, які впроваджуються в мову залежно від їхнього місця в реченні та тексті. Це допомагає перекладачам зберегти їх виразність та естетику при перекладі, дотримуючись принципів адекватності та еквівалентності.

Розгляд особливостей перекладу епітетів у художній літературі відкриває перед нами широкий арсенал прийомів, таких як лексико-граматичні трансформації, антонімічний переклад, компенсація та інші, що дозволяють зберегти інтегральний зміст та емоційний звучання оригіналу.

Усе це підтверджує важливість вивчення епітетів як важливого лінгвістичного феномену, що сприяє глибокому розумінню та аналізу текстів художньої літератури, розкриваючи їхню глибину та внутрішню структуру.

РОЗДІЛ 2. ФОРМАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІТЕТІВ У ТВОРЧОСТІ КИТАЙСЬКИХ ПОЕТІВ

Формальні та семантичні особливості епітетів у творах китайських поетів є важливим елементом літературного мистецтва країни. Китайські поети вміло використовують формальні засоби, такі як ритм, рима та поетична структура, для посилення підсилення семантичного навантаження епітетів. Епітети в їхніх творах часто поєднуються з образами природи та символами традиційної китайської культури. Це дозволяє їм створювати глибокі, образні та художні поетичні тексти, які передають багатство духовного світу китайців. Вивчення цих особливостей не лише розкриває технічну майстерність поетів, а й дає можливість глибше зрозуміти глибинні смисли та культурні цінності, закладені в китайській поезії.

2.1. Аналіз епітетів у поезії Лі Бо

Для початку, хотілося б розглянути його вірш «夏日山中» xiàrì shān zhōng («Літо в горах»):

懶搖白羽扇，裸袒青林中。

脱巾挂石壁，露顶洒松风。

Жирним шрифтом виділено саме епітети в наданому творі. Розберемо кожен з них:

1. 懒摇白羽扇 lǎnyáo báiyǔshàn – «懒摇» (ледачо трусячи) описує дії з білим віялом «白羽扇» (біле перо віяла). «懒摇» – поетичний епітет, який поєднує в собі прислівник та дієслово. Цей епітет додає образності та виражає спосіб, яким віяло використовується.
2. 裸袒青林中 luǒtǎn qīnglín zhōng – «裸袒» (оголений) описує стан особи в лісі «青林中» (у зеленому лісі). Епітет включає в себе опис стану та оточення. Цей епітет створює образ особи без одягу у природному середовищі лісу, що надає тексту образності та виразності.
3. 脱巾挂石壁 tuōjīn guà shíbì – «脱巾» (зняти головну пов'язку) описує дію розміщення чогось на «石壁» (кам'яній стіні). Описовий епітет, що включає в себе дію та місце, де вона відбувається. Передає дію зняття головного убору та підвішування його на стіну, що підсилює живий образ.
4. 露顶洒松风 lùdǐng sǎsōngfēng – «露顶» (гола голова (тобто без головного убору)), яку обдуває легкий вітер «洒松风» (вітерець розсівається поміж соснових дерев), що додає образності та передає атмосферу вітру та соснових дерев. Поєднує опис стану та природний образ.

За допомогою цих перерахованих епітетів, автор створив живий та образний вірш, використовуючи деякі з підвидів епітетів, щоб підсилити виразність та глибину зображень у тексті.

Наступний вірш, який створив Лі Бо використовуючи більшу кількість епітетів, і який варто розглянути наступним, – це «蜀道难» shǔdào nán («Складний шлях до Шу»):

噫吁嚱，危乎高哉！

蜀道之难，难于上青天！

蚕丛及鱼凫，开国何茫然！

尔来四万八千岁，不与秦塞通人烟。
 西当太白有鸟道，可以横绝峨眉巅。
 地崩山摧壮士死，然后天梯石栈相钩连。
 上有六龙回日之高标，下有冲波逆折之回川。
 黄鹤之飞尚不得过，猿猱欲度愁攀援。
 青泥何盘盘，百步九折萦岩峦。
 扪参历井仰胁息，以手抚膺坐长叹。
 问君西游何时还？畏途巉岩不可攀。
 但见悲鸟号古木，雄飞雌从绕林间。
 又闻子规啼夜月，愁空山。
 蜀道之难，难于上青天，使人听此凋朱颜！
 连峰去天不盈尺，枯松倒挂倚绝壁。
 飞湍瀑流争喧豗，砅崖转石万壑雷。
 其险也如此，嗟尔远道之人胡为乎来哉！
 剑阁峥嵘而崔嵬，一夫当关，万夫莫开。
 所守或匪亲，化为狼与豺。
 朝避猛虎，夕避长蛇；磨牙吮血，杀人如麻。
 锦城虽云乐，不如早还家。
 蜀道之难，难于上青天，侧身西望长咨嗟！

І тепер необхідно розглянути кожен з епітетів окремо:

1. 危乎高哉 wēihū gāozāi – цей епітет описує високість або велич у чомусь, можна перекласти як «небезпечно високий».
2. 之难 zhīnán – можна розглядати як узагальнений епітет, який поєднує змістовну частину «之» що означає «той», «цей» з якісною характеристикою «难», що означає «складний», «важкий».
3. 难于 nányú – з семантичного погляду описує складність чогось, можна перекласти як «складний для».

4. 茫然 mángrán – цей епітет описує відчуття плутанини, нерозуміння, можна перекласти як «збентежений».
5. 不与秦塞通人烟 bù yǔ qín sāi tōng rén yān – цей епітет вказує на відсутність життя або людей в деякій області, можна перекласти як «безлюдний».
6. 壮士 zhuàngshì – цей епітет описує сильного чоловіка або героя, тому відповідно можна перекласти як «сильний чоловік» або «герой».
7. 高标 – цей епітет описує високий рівень, можна перекласти як «високий стандарт».
8. 逆折 gāobīāo – цей епітет вказує на крутий шлях, в контексті вірша можна перекласти як «звивистий».
9. 黄鹤之飞 huánghèzhīfēi – цей епітет описує політ журавля, відповідно перекладаємо як «жовтий летючий журавель».
10. 愁攀援 chóu pānyuán – вказує на печаль або важкість, тому можна перекласти як «тяжко долати».
11. 青泥 qīngní – описує колір і консистенцію глини, у контексті вірша матиме переклад «зелена глина».
12. 畏途巉岩不可攀 wèitúchányánbùkěpān – описує непрохідність та небезпечність шляху через високі скелі, а тобто «боїться недосяжної кам'янистої дороги».
13. 悲鸟 bēiniǎo – "сумна птаха" або "печальний птах" - описується птах, який літає навколо, навколо дерева, викликаючи відчуття суму та печалі.
14. 古木 gǔmù – «старе дерево», може вказувати на велике, старе дерево, що звільнюється образною мовою у вірші.
15. 愁空山 chóukōngshān – «сумні пусті гори» або ж «меланхолійні самотні гори», завдяки чому створюється образ відчуття тяжкості та суму, яке вражає навколишні гори та небо.
16. 凋朱颜 diāozhūyán – «зів'яла краса», що може вказувати на пожовклі або блідні обличчя чи квіток, що відображається у вірші для створення образного виразу смутку та печалі.

17. 枯松 kūsōng – цей епітет описує сухе або в'яле дерево, можна перекласти як «сухе дерево» або для віршу краще підійде переклад «мертва сосна».
18. 飞湍瀑流 fēituānpùliú – цей епітет описує швидкий потік або водоспад, можна перекласти як "швидкий водоспад".
19. 远道之人 yuǎndào zhī rén – мова йдеться про людину, яка подорожує великими відстанями або ж її домівка дуже далеко, тому можна використати такий переклад як «людина здалеку».
20. 剑阁峥嵘 jiàngézhēngróng – описує величне або незвичне місце, можна перекласти як «величний Цзяньге».
21. 乐 lè – тут може бути сприйняте як «радісний» або «щасливий». У вірші цей епітет може описувати місто або його жителів, підкреслюючи радісну або щасливу атмосферу загалом.
22. 早 zǎo – «ранній» або «швидкий». У вірші цей епітет може вказувати на швидке або раннє повернення додому, що порівнюється з радісною атмосферою домашнього затишку (乐), який можна знайти там.

І для того, щоб можна було підбити підсумки про особливості використання епітетів у віршах Лі Бо, необхідно розглянути ще один вірш «将进酒» («Підносячи вино»):

君不见，黄河之水天上来，奔流到海不复回。

君不见，高堂明镜悲白发，朝如青丝暮成雪。

人生得意须尽欢，莫使金樽空对月。

天生我材必有用，千金散尽还复来。

烹羊宰牛且为乐，会须一饮三百杯。

岑夫子，丹丘生，将进酒，杯莫停。

与君歌一曲，请君为我倾耳听。

钟鼓馔玉不足贵，但愿长醉不复醒。

古来圣贤皆寂寞，惟有饮者留其名。

陈王昔时宴平乐，斗酒十千恣欢谑。

主人何为言少钱，径须沽取对君酌。

五花马，千金裘，呼儿将出换美酒，与尔同销万古愁。

Розглянемо кожен детальніше:

1. 高堂明镜悲白发 gāotángmíngjìngbēibáifà – описує розкіш, велич залу та дзеркало, яке ясно відображає сиве волосся. Повністю фразу можна перекласти як «у світлих дзеркалах великих залів сумують над білим волоссям».
2. 朝如青丝暮成雪 cháorúqīngsīmùchéngxuě – містить в собі опис зміни кольору волосся від чорного вранці до білого ввечері. «На світанку немов чорні нитки, а до вечора стають снігом.».
3. 金樽空对月 jīnzūnkōngduìyuè – «Не дозволяйте порожньому кубку дивитися на місяць». Описує заборону порожньому золотому кубку відобразитися перед місяцем, що може бути використаним для вираження величчя та високого статусу (як додатковий варіант – може символізувати те, що цінність речей може втрачатися в порівнянні зі зміною часу і природними явищами).
4. 不足贵 bùzúguì – «Не витончені». У контексті фрази говорить про те, що дзвіночки, барабани, делікатеси, нефрит – недостатньо хороші (або ж як зазначено у перекладі – недостатньо витончені).
5. 长醉 chángzuì – «Назавжди п'яний», що, очевидно, вказує на тривале перебування у стані сп'яніння.
6. 圣贤皆寂寞 shèngxiánjiējì mò – «Усі мудреці самотні» або ж «Усі мудреці сумують», описуючи загальне почуття самотності серед святих і мудрих.
7. 惟有饮者 wéiyǒuyǐnzhě – «Лише п'яні». Містить у собі ідею того, що лише ті, хто п'яні, можуть залишити своє ім'я.
8. 恣欢谑 zìhuānxiè – виражає ідею вільної та радісної атмосфери, яка наповнена жартами та веселощами. Загалом у літературному стилі можна перекласти як «дати собі волю веселитися».

9. 五花马 wǔhuāmǎ – епітет перекладається як «п'ятикольорові коні», де прикметник «п'ятикольорові» допомагає описати розкіш та красу коней».
10. 千金裘 qiānjīnqiú – «Шуба вартістю в тисячу золотих злитків», що виражає дорогу та коштовну прикрасу/елемент одягу.
11. 美酒 měijiǔ – використано для опису вишуканості та смаку напою, має переклад «прекрасне вино».
12. 万古愁 wàngǔchóu – «Вічна туга». Цей епітет описує безмежну та тривалу тугу, яку важко заглушити усередині своєї душі.

Загалом, підсумовуючи все, що було вище зазначено та досліджено, можна винести декілька основних пунктів стосовно того, які саме способи використання епітетів застосовував у своїй творчості Лі Бо:

1. Поет часто використовував багато епітетів у своїх віршах, надаючи їм глибину та багатогранність образності.
2. Він часто застосовував яскраві, зображальні епітети, такі як кольорові, ароматичні, звукові та візуальні, що допомагає читачу краще уявити образи у своїй свідомості під час читання творів.
3. Що стосується семантичного вибору, який означає вибір слів за їхнім значенням та емоційним відтінком, Лі Бо майстерно вибирав епітети, які могли передати багато значень та надати якомога більше емоційного різноманіття, від радощів та веселощів до туги та суму.
4. Епітети в поезії митця не лише описували зображувальні об'єкти або ж ідеї, а ще й виражали глибокі філософські та емоційні реалії.
5. І останній пункт, який хотілося б відмітити – символічність. Часто епітети у поезіях автора мали символічне значення, описуючи не лише зовнішню оболонку предметів, а ще й надав їм абстрактні характеристики: настроїв, емоцій і подібне.

Загалом, Лі Бо відомий довкола світу своєю виразною та барвистою мовою, в якій він використовував епітети як один із ключових засобів творчого вираження, додаючи своїм віршам неповторності та глибини.

2.2. Аналіз епітетів у поезії Бо Цзюй-і

Поезія Бо Цзюй-і відома своєю багатшаровістю та вмінням створювати образність за допомогою епітетів. Аналіз епітетів у його поезії відкриває глибину та поетичну майстерність автора. Епітети у творах митця допомагають створювати враження краси, мелодійності та глибокого емоційного звучання. Вони втілюють образи природи, людських почуттів та філософських думок. Варто відзначити, що Бо Цзюй-і використовує яскраві образи, що запам'ятовуються, та мовні засоби для вираження різних станів душі. Це допомагає читачеві глибше відчутти та сприйняти поетичний зміст його творів.

Аналіз епітетів у творчості Бо Цзюй-і розпочнемо з віршу «观刈麦» («Спостереження жнив»):

田家少闲月，五月人倍忙。
 夜来南风起，小麦覆陇黄。
 妇姑荷箬食，童稚携壶浆，
 相随饷田去，丁壮在南冈。
 足蒸暑土气，背灼炎天光，
 力尽不知热，但惜夏日长。
 复有贫妇人，抱子在其旁，
 右手秉遗穗，左臂悬敝筐。
 听其相顾言，闻者为悲伤。
 家田输税尽，拾此充饥肠。
 今我何功德？曾不事农桑。
 吏禄三百石，岁晏有余粮，
 念此私自愧，尽日不能忘。

Розглянемо кожен епітет детальніше:

1. 人倍忙 rénbèimáng – даний епітет означає подвоєну зайнятість або ж напружену працю людей. Має переклад «Люди вдвічі більше зайняті».

2. 南风 nánfēng – «Південний вітер», семантичний епітет, що використовується для опису південного вітру, що може мати асоціації з теплом або легкістю, що пов'язано зі специфічними характеристиками південного вітру в деяких контекстах (наприклад: тепло – коли південний вітер приносить відпочинок від холодів або сприяє весняній або літній теплій погоді; легкість – може бути пов'язано з ніжним погойдуванням листя або звуком, який він породжує, що може викликати відчуття спокою та легкості).
3. 覆陇黄 fùlǒnghuáng – «Золотисті поля, що покривають пагорби». Семантичний епітет, який застосовано для опису пейзажу, де жовті пшеничні чи інші зернові поля вкривають пагорби або схили, утворюючи золотаву красу. Тобто, може бути використаним для опису врожайності та краси пейзажу, що характерно для літнього сезону (саме літнього, так як південний вітер сприяє літній погоді).
4. 丁壮 dīngzhuàng – структурний епітет, що використано для опису молодих, сильних і здорових чоловіків, які, в контексті віршу, працюють на золотистих полях. Такий епітет допомагає створити уявлення про силу та життєвий підйом, що часто використовується для підкреслення працьовитості та енергії. Має переклад «молоді та сильні чоловіки».
5. 炎天光 yántiānguāng – «Яскраве сонячне світло». Це семантичний епітет, описує яскраве сонячне світло і тепло або спеку, які пов'язані з літнім сезоном. Викликає асоціації з жаркою погодою, яка може бути виснажливою для людини, саме тому перед цим у вірші вказано, що на полі працюють «молоді та сильні чоловіки».
6. 力尽 lìjìn – «Вичерпання енергії» або ж «вичерпання сил». Епітет, що допомагає описати стан втоми, в наслідок важкої праці в полі під жарким сонячним світлом.

7. 夏日长 xiàrìcháng – «Тривале літо», що є семантичним епітетом, який описує довгий літній день, який може бути важким через спеку. Вказує на те, що літо триває довше за очікуване.
8. 贫妇人 pínfūrén – «Бідна жінка», що є структурним епітетом, що описує бідну або спустошену жінку, підкреслюючи її фінансові труднощі та підсилюючи її статус у вірші.
9. 敝筐 bìkuāng – «Зіпсований кошик» або «пошкоджений кошик», структурний епітет, що допомагає доповнити образ бідності жінки, скорботи або ж втрати, оскільки «пошкоджений кошик» може символізувати стан або умови, які не є повними. Допомагає викликати відчуття жалю в читача до «бідної жінки».
10. 悲伤 bēishāng – «Сум» або «печаль», який описує стан глибокої печалі чи скорботи для створення емоційного настрою або виклику специфічних образів і асоціації, пов'язані зі станом суму або тугу.
11. 输税尽 shūshuìjìn – «Сповна сплачені податки». Описує ситуацію, коли податки або зобов'язання щодо сплати податків були повністю виконані або вичерпані. Створює образ розглядуваного аспекту як завершений або відповідальність виконана до кінця.
12. 充饥肠 chōngjīcháng – «Втамовувати голод», семантичний епітет, описує те, що їжа задовольняє голод. В контексті віршу, рядок «家田输税尽，拾此充饥肠» можна перекласти як «Після того, як всі податки сплачено, поле залишається для втамування голоду», що описує ситуацію, коли люди мусять зібрати все, що залишилося на полі після сплати податків, щоб мати достатньо їжі, щоб наситити свої «стомлені» животи.
13. 岁晏有余粮 suìyànyǒuyúliáng – «Кінець року приносить надмір харчів», семантичний епітет, що описує продукти харчування, які залишилися після закінчення року.

14. 私自愧 sīzìkuì – «Соромно за себе», структурний епітет, що описує внутрішнє почуття провини або жалю.

15. 尽日不能忘 jìn rì bù néng wàng – «Назавжди незабутній», структурний епітет, що виражає стан тривалої пам'яті або ж занепокоєння, коли людина не може забути певну подію протягом тривалого періоду.

Наступний вірш у виконанні Бо Цзюй-і це «卖炭翁» («Продавець вугілля»):
卖炭翁，伐薪烧炭南山中。

满面尘灰烟火色，两鬓苍苍十指黑。

卖炭得钱何所营？身上衣裳口中食。

可怜身上衣正单，心忧炭贱愿天寒。

夜来城外一尺雪，晓驾炭车辗冰辙。

牛困人饥日已高，市南门外泥中歇。

翩翩两骑来是谁？黄衣使者白衫儿。

手把文书口称敕，回车叱牛牵向北。

一车炭，千余斤，宫使驱将惜不得。

半匹红绡一丈绫，系向牛头充炭直。

1. 满面尘灰烟火色 mǎn miàn chén huī yān huǒ sè – семантичний вид епітету, так як йде опис кольору і стану обличчя. «Обличчя вкрите пилом, попелом, димом і багряним кольором».

2. 两鬓苍苍十指黑 liǎng bìn cāng cāng shí zhǐ hēi – «Сиві скроні, чорні пальці», що є семантичним епітетом, який використано для передачі віку і досвіду людини, що підкреслюється відтінком сивини та чорністю пальців.

3. 可怜身上衣正单 kě lián shēn shàng yī zhèng dān – для кращого розгляду епітетів «可怜» і «正单» необхідно звернутися до повної чистини рядку. Загалом рядок перекладається як «Шкода, що вдягнений у тонку

сорочку». За рахунок наявності передачі емоційного ставлення до особи та стану її одягу, цей епітет може бути семантичним.

4. 心忧, 炭贱 xīnyōu, tànjiàn – семантичні епітети. У виразі «心忧炭贱愿天寒» епітети «心忧» (турбота, занепокоєння) і «炭贱» (дешеве вугілля) служать для опису певної ситуації або настрою. Перший епітет характеризує стан душі особи, яка турбується або хвилюється, тим часом як другий епітет описує певну обставину, а саме дешеве або низькосортне вугілля. Разом ці епітети утворюють образ або метафору, яка виражає бажання, намір або почуття, пов'язані з побутовими труднощами і незадоволенністю.
5. 牛困, 人饥 niúkùn, rénjī – у цьому вислові вони є семантичними епітетами, оскільки вони описують стани корів і людей. Вони характеризують ситуацію, де корови втомлені, а люди голодні, що підкреслює тяжке положення і погіршення обставин з плином часу. Це описує фізичні умови роботи і життя в цей період, де обидва фактори (втомленість корів та голод людей) є важливими для розуміння тяжкості та напруження у вірші.
6. 市南门 shìnánmén – «Південні ворота міста». Тут це може бути виразом просторового епітету, оскільки воно описує конкретну локацію в місті, а саме південні ворота. Цей епітет використано для того, щоб передати місцевість, де можна «відпочити у багнюці».
7. 翩翩 piānpiān – структурний епітет, який описує спосіб руху або вигляд когось чи чогось. Можна перекласти як «легкі» або «плавні». В контексті «翩翩两骑» може описувати легкість або елегантність двох вершників, що наближаються.
8. 黄衣使者白衫儿 huángyīshǐzhěbáishānér – «Два прислужники євнуха вдягнені в жовтий одяг». Як епітет тут можна відзначити семантичну частину «жовтий», що надає інформації про вигляд персонажа та допомагає читачеві уявити його образ більш живо.

9. 半匹红绡一丈绡 bānpīhóngxiāoyīzhànglǐng – «Пів ярда червоного шовку і ярд візерункового шовку, які пов'язано прямо на голові вола, щоб наповнити вугіллям». Тут можна розглядати «червоний шовк» ы «візерунковий шовк» як структурні епітети, які застосовано для опису матеріалів, з яких зроблено вузол. Вони надають кольорові контрасти і підкреслюють важливість цієї дії в контексті роботи з вугіллям, яке йде на обігрів.

Загалом, підсумовуючи всі вірші, які було розглянуто, можна підбити наступне підсумкове розглядання способу використання епітетів Бо Цзюй-і:

1. Бо Цзюй-і часто використовував структурні епітети, які описують фізичні характеристики предметів чи осіб. Ці епітети створюють образи і поглиблюють враження від поезії.
2. Поет також вдало використовував кольорові епітети для створення живописних образів та передачі настрою.
3. Бо Цзюй-і вмів використовувати оцінювальні епітети, які надають оцінку або емоційний відтінок, що допомагало надати твору глибину й виразити почуття автора.
4. У своїй поезії митець також використовував і дієві епітети, які надають динаміки та живості образам.

Всі ці види епітетів допомогли поету створити барвисті, живі та емоційно збагачені образи у своїй поезії, роблячи її привабливою та запам'ятовуваною для читача.

Висновки до розділу 2

У практичній частині нашого дослідження ми провели аналіз епітетів у творчості двох видатних китайських поетів Лі Бо і Бо Цзюй-і, представників епохи династії Цін. Виявлено, що у творчості обох поетів епітети відіграють важливу роль у створенні образів, передачі емоцій та створенні поетичної атмосфери.

Зокрема, аналіз епітетів у поезіях Лі Бо дозволив виявити високий рівень майстерності використання кольорових епітетів, які створюють живописні образи природи та людей. Також помітно використання структурних епітетів для підсилення образності та виразності поезій.

У творчості Бо Цзюй-і, зокрема у поезії «卖炭翁», епітети відображають внутрішній стан персонажів, їхні почуття та долю. Використання оцінювальних епітетів додає творчості поета емоційної насиченості та глибини.

Аналізуючи епітети у творчості обох поетів, ми зрозуміли, що вони вправно поєднують у своїх творах якісні та кольорові епітети, створюючи багатий і виразний образний світ, який захоплює читача своєю красою та глибиною емоційного відтінку, залишаючись у глибині пам'яті.

Таким чином, наше дослідження підтвердило важливу роль епітетів у китайській поезії епохи династії Цін, які не лише додають поетичному тексту багатства і естетичної привабливості, але й допомагають передати авторську ідею та відтінки почуттів, що робить їх необхідним елементом літературного мистецтва.

ВИСНОВКИ

У ході нашого дослідження було зроблено значні висновки, які допоможуть у кращому розумінні епітетів у китайській літературі епохи династії Цін. Починаючи з розділу про природу епітетної конструкції, ми докладно розглянули епітет як словесний образ та засіб створення кольорової палітри у художній літературі. Виявилось, що епітет є ключовим елементом у формуванні образності тексту та передачі емоційного забарвлення.

Проаналізувавши принципи класифікації епітетів, зокрема семантичний та структурні типи, ми дослідили не лише основні принципи категоризації епітетів, а й їхні різноманітні варіації та вплив на художню мову китайської поезії. Семантичний принцип дозволяє краще розуміти значення та сутність епітету у контексті поетичного твору, в той час як структурні типи розкривають специфіку побудови епітетних конструкцій.

Особливу увагу ми приділили аналізу епітетів у творчості китайських поетів Лі Бо і Бо Цзюй-і. Цей аналіз дозволив нам виявити, що епітети в їхніх поезіях відіграють вирішальну роль у створенні образів, передачі емоцій та викликанні особливих відчуттів у читачів. Кожен епітет у їхніх творах не просто збагачує текст виразними образами, але й має глибоку семантичну та емоційну насиченість, що робить поезію Лі Бо і Бо Цзюй-і особливо запам'ятованою та виразною.

Таким чином, наше дослідження свідчить про важливість епітетів у китайській літературі епохи династії Цін, підкреслюючи їхню роль у створенні поетичної атмосфери, образності та виразності художнього слова. Отримані результати сприятимуть кращому розумінню та аналізу епітетів у майбутніх дослідженнях з китайської літератури, а також можуть бути корисними для подальшого вивчення епітетів у контексті різних літературних епох та культурних традицій.

论文摘要

這篇論文旨在研究中國清朝時期文學中的修飾語。它由兩個主要部分組成：“修飾語結構的性質”和“中國詩人作品中修飾語的形式和語義特點”。在第一部分中，分析了修飾語作為文學中的意象和豐富語言色彩的工具的作用。研究了修飾語的分類原則，包括語義和結構類型，以及在文學翻譯中修飾語結構的翻譯特點。

第二部分討論了對李白和白居易詩歌中修飾語的具體分析。闡述了在他們的作品中使用修飾語的主要方法及其對塑造形象、傳達情感和表達作品主題的影響。該研究揭示了這些詩人作品中修飾語的豐富語義和情感含量。

通過我們的研究，我們發現修飾語在中國清朝時期的詩歌中扮演了重要角色，它們豐富了文本的意象，表達了作者的情感和深層思想。這項研究的結果將有助於更好地理解中國文學中的修飾語，並對這一領域的進一步研究提供有價值的參考。

關鍵詞：修飾語、中國文學、清朝、李白、白居易、語義、文學翻譯。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

<https://gosta.media/nauka-ta-osvita/shcho-take-epitet-iak-znakhodyty-i-dlia-choho-joho-vykorystovuiut/>

<https://promovu.in.ua/epithet/>

<https://termin.in.ua/epitet/>

<https://dovidka.biz.ua/shho-take-epiteti/>

<https://www.ukrlib.com.ua/answers-zl/printit.php?tid=9263>

<https://buki.com.ua/news/shho-take-xudozni-zasobi-ta-iaku-rol-voni-vidigraiu-tu-literaturi/>

<https://treba-solutions.com/shho-take-epitet-vyznachennya-ta-pryklady/>

<https://tsukor.zapisi.cx.ua/ukraincyam/epiteti-ta-metafori-zmist-ta-prikladi-vikoristannya-v-literaturi.html>

Арешенков Ю. О. Основи лінгвістичних досліджень: Матеріали до спецкурсу для студентів філологічних спеціальностей. Кривий Ріг: КрДПУ, 2006

<http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm>

«Питання теоретичні» <https://il-journal.com/index.php/journal/issue/view/68/65>

<https://int-konf.org/ru/2013/suchasna-nauka-v-merezhi-internet-25-27-02-2013-r/66-bilo-v-i-definitivnij-analiz-slova-imeni-kontseptu-offer>

Ващенко В.С. Епітети поетичної мови Т. Г. Шевченка. Дніпропетровськ, 1982.

Волковинський О. С. Епітет як носій та елемент стилю. Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови. 2013

Вороновська Л. Універсальні та специфічні особливості визначення ознак художнього дискурсу. Теоретична і дидактична філологія. Київ: Вища школа, 2015.

https://www.researchgate.net/publication/377079392_Epitetna_konstrukcia_u_hudoznomu_perekladi_na_materiali_ukrainskoi_ta_anglijskoi_mov_Avtoref_dis_kand_filol_nauk_100216_KNU_imeni_Tarasa_Sevcenka_-_K_2003_-_22_s

- Каламбет Я. І. Лексичні трансформації в науково-технічному перекладі. Молодий вчений. 2018
- Калашник В. С. Епітет у поетичному ідіостилі Василя Стуса. Людина та образ у світі мови: вибрані статті. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011
- Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Київ: Юніверс, 2003.
- Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: «Нова книга», 2001.
- Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ: Видавничий центр «Академія», 2005.
- Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010.
- Космеда Т. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики: засоби вираження категорії оцінки в українській та російській мовах: дис... доктора філол. наук. Львів, 2001.
- <http://www.disslib.org/epitet-u-systemi-tropiv-suchasnoyi-anhliyskoyi-movy.html>
- Рудика Н. С. Метод компонентного аналізу в зіставних дослідженнях. Магістеріум. Мовознавчі студії. 2016.
- Білоус П. В. Вступ до літературознавства. Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2011.
- Яблочнікова В. О. Перекладацька адекватність та еквівалентність. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»
- Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ: Вища школа, 1985.
- Крижанівська О. І. Історія української мови. Історична фонетика. Історична граматика. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010.
- <http://www.gudianmingzhu.com/shici/qingcao/>
- <http://www.ccview.net/htm/cdsortq.htm>